निया इति भाषा ॥ तत्वर्थायः । सुप्रसरा २ प्रसूतं, ली, (प्रसूर्यते इति । प्र+सू+का।) सारियो ३ प्रसरा ४ सरा ५ चाकपर्यो ६ राजबना ७ भद्रपर्गी ८ प्रतानिकाथपवना १० पस्तः, वि, (प्र + स् + तः।) सञ्चातः। (यया, राजपणीं १ चन्द्रपणीं १२ भद्रवला १३ चन्द्र-वली १४ प्रभद्रा १५ । चर्या गुणाः । गुरु-त्वम । उचात्वम । तिज्ञत्वम । वातार्थः खयय-मलविष्टभानाभित्वञ्च। इति राजनिर्घण्टः॥ प्रसारी,[न] वि,(प्रसरतीति। प्र + स्ट + णिनि:) प्रस्ता, स्त्री, (प्रस्ते सा इति। प्र + सू + कर्तिर प्रमरणभीनः । तत्पर्यायः । विस्तवरः २ विस्-मरः ३ विसारी ४। इत्यमरः । ३। १। ३१॥ (यया, शिग्रपालवधे । १७ । ४४ ।

"प्रसारिणी सपदि नभस्तले ततः समीरचभ्यमितपरागक्षिता॥") मसितं,क्री, (म + सो + तः।) पूयम्। इति शब्द-चन्दिका ॥ श्रासको, वि । इत्यसर: । ३।१।८॥ (यवा. रघो। ८।२३।

> "दति गत्रषु चेन्द्रियेषु च प्रतिविद्वपरेष्ठ जायती। प्रसिताबुदयापरवर्गयो-क्सयीं सिडिसुभाववापतः॥")

प्रसिति:, स्त्री, (प्रसिनीति बधात्यनयिति। प्र+ सि + करणे तिन्।) बन्धनसाधनरळानिग-डादिः। इत्यमरः। ३।२।१४॥ (ज्वाला। यदा, ऋग्वेदे। २।२५।३।

"चग्ने रिव प्रसितिनीइ वर्त्तवे।" "प्रसीयते बध्यतेऽनयेति । प्रसितिक्वासा।" दति तडाचे सायनः ॥*॥ भावे किन्। प्रबन्ध-नम्। यथा, ऋग्वेदे। ६ । ६ । ५ ।

"शूरखेव प्रसितिः चातिरम्ने:॥") प्रसिद्धः वि, (प्रसिध्यतीति । प्र+सिध्+गत्य-र्थिति काः।) भूषितः स्थातः। इति मेदिनौ। भे, ३४॥ (यवा, पश्चदम्याम् । ४ । ५७। 'काम्यादिदोषदृष्ट्याद्याः कामादित्यागहितवः। प्रसिद्धा सोच्यास्त्रेषु तानन्त्रिय सुखी भव॥") प्रसिद्धिः, स्त्री, प्र+सिध्+तिन्।) टङ्कारः। ख्याति:। इति विकाखप्रीय: (यया, काम-ऋबीयनीतिसारे। २ । ६ । "विद्यास्तस एवता इति नी गुरुदर्शनम्। प्रवक्त प्रवक्त प्रसिद्धायं यास लोको व्यव-खित: u")

भूषा । इति प्रसिद्ययदार्घदर्शनात् ॥ प्रसुः, स्त्री, (प्रसूते इति । प्र+सू+ "सत्सु-दिषेति।" शशहर। इति किए।) साता। इत्यमरः । २ । ६ । २८ ॥ (यथा, ब्रह्मवैवर्त्ते । २ 1१ 1१२८ 1

"पितृषां मानसी कन्या मेनका साम्बिकाप्रस्:॥" घाटको । दत्यमरः । ३ । ३ ।२२८॥ कदलो । बौबव । इति मेदिनौ । से, ४॥ (प्रसवकर्त्ती। यवा सुत्रुते उत्तरतन्ते ३८ अध्याये। ''प्रशंसिनौ सम्दते तु चोभिता दु:प्रसुब या॥") प्रस्का, स्ती, (पस्रेव। प्रस्+स्वार्थं कन्।)

कुसुमम्। इति मेदिनी। ते, १२४॥ रव्र: ११ १११ "तदन्वये गुहिमति प्रसृतः गुहिमत्तरः। दिलीप दति राजेन्द्ररिन्द्रः चौरनिधाविव॥'') स्तः । इति मेदिनी । ते, १२४॥ त्तः।) जातसन्ताना। तत्पर्थायः। जाता-पत्या २ प्रजाता ३ प्रस्तिका ४। इत्यमर:। २।६।१६॥ (यथा सुत्रते चिकित्सित-

खाने। ३१। यथा च इरिवंशे। ८४। १०१। "त्रुयन्ते हि स्त्रियो बह्ना व्यभिचारव्यतिक्रमैः प्रस्ता देशसङ्घायान् प्रचानमितविक्रमान्॥") प्रस्ति:, खी,(प्रस्यते इति। प्र+स+क्तिन।) प्रसवः। इत्यमरः। ३।२।१०॥ (यथा,-

"क्षणा वचा चापि जलेन पिष्टा सैरण्डतेला खलु नाभिलेपात्। सुखं प्रसृतिं कु वृतिः कुनानां निपौडितानां बह्नभिः प्रमादैः॥" द्रति भावप्रकाशस्य मध्यखण्डे चतुर्धे भागे॥ प्र+स्+भावे किन) उद्भवः। (यथा, शकुन्तलायाम् ४ पद्धे । "बादोवः कुसुमबस्तिसमये यस्या भवत्यस्तवः सेयं याति प्रकुत्तला पतिग्टहं सर्वेरनु-

जायताम्॥") तनयः। दुहिता। इति मेदिनी। ते, १२८॥ (सन्तितः। यथा, रहुः। ५। ७। "कचिया गीषामनघा प्रस्तिः॥" कारणम। यथा, रघः। २।६३। " न केवलानां पयसां प्रसृति-सवेडि मां कामदुघां प्रसदाम्॥" उत्पत्तिखानम। यथा, महाभारते। १।

"लं सर्वस्य भवनस्य प्रसृति-इवमेवाग्ने ! भवसि प्रतिष्ठा ॥" दचपत्री। सातु सतीजननी। यथा, ब्रह्म-वैवर्त्ती। २। १। १२८। "देवह्नति: बहु सस्य प्रसृतिदचकासिनौ॥") प्रसृतिका, स्त्री, प्रसृत: स्तोऽस्था प्रस्तोति। ठन।) प्रस्ता। इत्यमर:।२।६।१६॥ प्रसुतिजं, क्री, (प्रसृतेश्वत्रवमारभ्ये त्यर्थः जायते इति। जन्+डः।) दुःखम्। इत्यमरः।१।८।३। प्रस्नं,क्ली,(प्रस्यते स्रेति। प्र+सू+तः। प्रोदि चात् निष्ठातस्य नः।) पुष्पम्। (यथा, रघः। २।१०।

"यवाकिरन बाललताः प्रसुनै-राचारताजेरिव पीरकन्याः ॥") फलम। इत्यमर:। ३।४।१३॥ जाते, ति। इति मेदिनीं, ने। ८७॥

पस्नेषु:,पं,(प्रस्नं पुष्णं द्ववाणो यस्य। काम-देव:। इति विकाच्ड श्रेष:॥

प्रस्तं, की. (प्र+स्+ तः।) पलदयम। इति गव्दमाला॥ (यथा,सुत्रुते चिकित्सितस्थाने ६ "ज्ञणातिलप्रस्तं प्रकुच्चं वा पातः पातरतुसेवेत शीतोदकानुपानम॥"

पनाभ्यां प्रस्तिन्तेया प्रस्तच निगदाते॥" इति भावप्रकाशस्य पूर्व्यखण्डे दितीय भागे॥) प्रस्तः, पं, (प्र+स्+तः।) निक्रजपाणिः। यर्डाञ्जिलि:। इत्यमर:। २। ६। ८५॥ (यथा, यतपयवाद्याची । ४। ५। १०। ७।

"यदातुलभेरन प्रस्तमातं वाञ्चलिमातं वा॥" "घकाले च प्रस्ता स्त्री से इपानं विवर्जयेत्॥" प्रस्तः, ति, (प्र+ स्+ क्षः ।) प्रहरः। प्रसा-रित:। इत्यमर:।३।१। ८८॥ (यथा,देवी-भागवते। १। १४। ५।

> "न शशाक नियन्त्य स व्यासः प्रस्तं मनः॥") विनीत:। विगित:। इति मेदिनौ। ते, १२३॥ गतः। इति विकाण्डशेषः॥ नियुक्तः। इति इलाय्धः। २। ३६०॥

प्रस्ता, स्ती, (प्र+स्+कः। टाप्।) जङ्गा। द्रित मेदिनो । ते,१२३॥ (विवरणमस्या जङ्गा-शब्दे जातव्यम ॥)

प्रस्ति:, स्ती, (प्र+स् + तिन्।) प्रस्त:। षाकुचितपाणिः। इति रायमकुटः राज-निर्धग्रय॥ (यया, याच्चवस्को। २। ११२। "देवानुपान् समस्यच्यं तत्सानोदकमाइरेत्। संत्राव्य पाययेत्तसाज्जलाब्स प्रस्तिवयम्॥" सन्ति:। यथा, महाभारते। ५। १-१। ३। "वर्षितानि प्रस्त्या वै विनताकुलकर्त्तु भिः॥" प्रस्ता इति वा पाठः॥ पलदयम्। तदाया, "पलाभ्यां प्रस्तिर्ज्ञया——॥"

इति पूर्वखर्ड प्रथमिऽध्याये पार्कंधरेणोक्तम्॥) प्रसेकः, पुं, (प्रसेचनसिति। प्र+सिच्+घज्।) सेचनम्। चुर्रातः। इति मेदिनौ। के, १११॥ (यथा, ऋतुसंहारे। ३। ६।

"मर्ताद्वरेफपरिपीतमधुप्रसेष-वित्तं विदारयति कस्य न कीविदार: ॥" रोगविशेषः। यथा, सुत्रुते। १। ४६। "खासकासप्रतिग्यायप्रसेकारीचकव्चरान्। इन्तिम्बलकय्षस्त कफमेदीगलामयान्॥") प्रसेदिका, स्त्री, चुद्राराम:। इति हमचन्द्र:। ४। १७८॥ प्रसीदिका इति कचित्याठः॥) प्रतिदिवान्, [स्] त्रि, प्रसन्तः । प्रपूर्वसद्धातोः

कत्तरि क्षसुप्रत्ययनिष्यतः॥ प्रसेव:, पुं,(प्रसीव्यते स्मेति। प्र+सिव+ 'च-कर्त्तरि चेति।" ३।३।१८। इति घञ्।) वीणाङ्गम्। स्थतः। इति मेदिनी। वे, ४३॥ प्रसेवकः, पुं, (प्र+ सिव + खुल्। यदा, प्रसेव एव। खार्च कन्।) वीणाप्रान्तवक्रकाष्ठम्। दर्खाधः प्रव्दगाभीर्यार्थं दार्मयं भारतं यद्य-मीया पाच्छादा दीयते सः। इत्यन्ये। वीषाः खितालावपलम्। इत्यपरे। इति भरतः॥

वाजिनी। इति राजनिर्धेष्टः॥